

Budget och verksamhetsplan 2021-2022, plan 2023

Budget 2021-2022, plan 2023	Datum för beslut: 2020-12-07
Kommunledningskontoret	Reviderad:
Beslutsinstans: Kommunfullmäktige	Giltig till:

vännäs

Kommunledningskontoret

Innehållsförteckning

1.	Budgetens innehåll och uppdrag.....	4
2.	Vision och strategisk plan	5
3.	Kommunfullmäktiges övergripande mål	6
3.1	<i>Perspektiv: Ekonomi</i>	6
3.2	<i>Perspektiv: Medborgare</i>	6
3.3	<i>Perspektiv: Medarbetare</i>	6
3.4	<i>Perspektiv: Samhällsutveckling</i>	7
3.5	<i>Nämndernas mål</i>	7
3.6	<i>Mål- och resultatuppföljning</i>	7
4.	Övergripande planeringsförutsättningar.....	8
4.1	<i>Utveckling av den svenska ekonomin.....</i>	8
4.1.1	<i>Sammanfattande slutsatser.....</i>	8
4.1.2	<i>Fortsatt stor osäkerhet i ekonomin.....</i>	8
4.1.3	<i>Utdragen återhämtning och långsiktiga verkningar</i>	8
4.1.4	<i>Skatteunderlaget håller emot</i>	9
4.1.5	<i>Unikt läge för de offentliga finanserna</i>	9
4.1.6	<i>Fortsatt tryck från demografin.....</i>	9
4.1.7	<i>Fler behöver arbeta</i>	10
4.1.8	<i>Kommunernas dilemma – starka resultat men växande utmaningar</i>	10
4.1.9	<i>Välfärd på distans.....</i>	10
4.2	<i>Trender</i>	11
4.3	<i>Befolkningen i Vännäs kommun</i>	12
4.3.1	<i>Befolkningsutveckling – prognos.....</i>	12
5.	Prislappsmodellen.....	12
5.1	<i>Corona och prislappsmodellen</i>	13
6.	Ram 2021- 2022 samt plan 2023	14
6.1	<i>Drifframar</i>	14
6.2	<i>Investeringsram</i>	15

upplevelsenära.

6.3	Omställningsmedel	16
6.4	Osäkerhetsfaktorer.....	17
7.	Ekonomi	18
7.1	Ekonomi i balans	18
7.2	Kommunens skatteintäkter.....	18
7.3	Skatter och bidrag 2021-2024	18
7.4	Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex	19
7.5	Ekonomistyrningsprinciper	19
7.5.1	God ekonomisk hushållning.....	19
7.6	Budgetuppföljning	20
7.7	Nämndernas över-/underskott.....	20
7.8	Taxor och avgifter	21
7.9	INTERNPRISSÄTTNING, INTERNRÄNTAN OCH INTERNHYRESSYSTEMET 21	
7.10	Soliditet.....	21
7.11	Ekonomiska nyckeltal.....	22
7.12	Medarbetare	22
8.	Investeringar	23
9.	Disponering av resultatutjämningsreserven.....	24
10.	Särskilda direktiv och uppdrag till nämnder.....	25
10.1	KOMMUNSTYRELSEN	25
10.2	Plan- och miljönämnden – särskilda direktiv och uppdrag	26
10.3	Barn- och utbildningsnämnden – särskilda direktiv och uppdrag	26
10.4	Vård- och omsorgsnämnden - särskilda direktiv och uppdrag ...	27
10.5	Liljaskolans styrelse - särskilda direktiv och uppdrag	28
11.	Räkenskaper	28
11.1	Resultatbudget.....	28
11.2	Balansbudget	30
11.3	Kassaflödesbudget	31
11.4	Ekonomiska nyckeltal utifrån beslutade mål	31
11.5	Investeringsbudgeten.....	32

1. Budgetens innehåll och uppdrag

Följande dokument innehåller budget och budgetramar 2021-2022 samt plan 2023.

Budgeten innehåller också avsnitt om budgetförutsättningar med kortare omvärldsanalys, ekonomistyrningsprinciper samt uppdrag till nämnderna.

Budgeten består av följande delar;

- Driftbudget 2021-2022 samt preliminära ramar 2023
- Investeringsbudget 2021-2022, plan 2023
- Kommunövergripande mål
- Särskilda direktiv och uppdrag till nämnderna

Kommunfullmäktige överlämnar en rambudget till nämnderna som därefter förfogar över sin ram. Nettobudgetramar framställs per nämnd, exklusive löneökningar och inklusive kapitalkostnader. Återredovisning ska ske enligt bruttoredovisning.

Budget utgår från fakta som är kända per 2020-10-01. Speciellt gäller det de prognoser om skatter och utjämningsbidrag som redovisas i resultaträkningen.

De förändringar och direktiv som beslutas i denna budget ska genomföras av respektive nämnd. För övriga större förändringar och för principiella och genomgripande förändringar krävs samråd med kommunstyrelsen, som kan föra ärendet vidare till kommunfullmäktige för beslut. Kommunfullmäktige ska informeras om styrelsens och nämnderna fördelning av ramarna, inklusive fördelning mellan kostnader och intäkter, senast vid sammanträdet i december. När mål och budget antas i december kan fördelning mellan kostnader och intäkter meddelas i februari 2021.

De särskilda direktiven/uppdragen stäms av i samband med årsredovisningen. Delrapport lämnas till kommunfullmäktige i samband med delårsbokslut. Uppdragen och direktiven ska genomföras av respektive nämnd inom den givna ramen.

Det arbete som genomfördes under 2018 inom ramen för handlingsplanen för en ekonomi i balans visade att Vännäs kommun har höga kostnader i förhållande till vad som motiveras av kommunens struktur. Inom ramen för det kostnadsutjämningsystem som finns för att jämna ut strukturella skillnader mellan kommuner beräknas varje år en "prislapp" fram för olika verksamheter. Det är främst inom Vård- och omsorgsnämndens och Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden dessa "prislappar" räknas fram. Vännäs kommun hade 2018 kostnader som översteg dessa prislappar med ca 14 %.

Budgetbeslutet som togs i juni 2019 innebar att en anpassning till standardkostnad + ca 7 % ska genomföras under en treårsperiod 2020 - 2022. Även de verksamheter som inte omfattas av standardkostnad blev föremål för besparingar i motsvarande grad. Nyckeltal från Kolada för år 2019 visar att kommunen sammantaget sänkt nettokostnadsavvikelsen från ca 14% 2018 till 11,2% 2019. Kommunen tillhör trots detta fortfarande de kommunerna med allra högst nettokostnadsavvikelse i landet. Grundskolan har sänkt avvikelsen med 9 procentenheter och äldreomsorgen med 5 procentenheter. Gymnasieskolan däremot har ökat nettokostnadsavvikelsen med 5 procentenheter och Individ- och familjeomsorg, IFO, med 3 procentenheter.

Under våren 2020 började en pandemi att sprida sig i Sverige och i världen och det har medfört en stor osäkerhet vad gäller den ekonomiska utvecklingen framåt i tiden. Kommunstyrelsen tog tidigt beslut att skjuta på budgetbeslut för budget 2021-2022 och plan 2023 till hösten 2020. Regeringen har under året tillskjutit stora belopp i extra statsbidrag 2020- 2022 som underlättar situationen under de åren. Från 2023 och framåt ser den ekonomiska situationen betydligt svårare ut. Det blir därför viktigt att följa den ekonomiska utvecklingen och vidta nödvändiga åtgärder i det budgetarbete som kommer för nästkommande planperiod när SKRs prognoser om den ekonomiska utvecklingen framåt i tiden förhoppningsvis är mera säkra.

2. Vision och strategisk plan

Upplevelsenära Vännäs är den övergripande långsiktiga visionen för hela Vännäs kommun. Visionen tar sikte på år 2030. De tre värdeorden som visionen består av är

- Välkomnande Vännäs
- Livfulla Vännäs
- Nyttänkande Vännäs

Visionen har tre funktioner. Den första är att vara den långsiktiga målbilden för hela Vännäs kommun och beskriva det önskade framtida läget och därmed även beskriva den önskade utvecklingen av kommunen. Den andra är, att i samband med processen för att utarbeta mål och budget, utgöra utgångspunkten för de övergripande målen som fastställs av kommunfullmäktige. Utifrån dessa övergripande mål arbetar sedan nämnderna fram konkreta mål och åtaganden. Den tredje funktionen är att visionen utgör en gemensam kontaktyta för både Vännäs kommun som organisation och Vännäs kommun som geografisk yta. "Under" visionen kan kommunen som organisation möta andra aktörer som exempelvis närings- och föreningsliv och därmed skapa en gemensam grund för samsyn kring utveckling och åtgärder.

Fullmäktige har också definierat vad visionen innebär. Det Upplevelsenära Vännäs innebär;

- Ett utbud av upplevelser som berikar livet i Vännäs
- Ett öppet, vänligt och spännande Vännäs
- Ett Vännäs att trivas i och att vara stolt över
- Ett hållbart Vännäs

För att kunna stämma av visionen har fullmäktige även en långsiktig målbild som tar sikte på år 2022. Målbilden är:

"Livet är lätt att leva i Vännäs. Medborgarna är mer än nöjda och stolta över att vara en del av Vännäs. Det är en kommun som människor vill besöka, flytta till och verka i."

Visionen tydliggörs i den strategiska planen, som anger den långsiktiga politiska inriktningen. Den strategiska planen antogs 2015 och gäller fram till och med 2020. Kommunstyrelsen har beslutat att påbörja arbetet med att ta fram en ny strategiska plan med inriktning att en ny plan ska gälla från och med 2022, dvs under planperioden. Detta kan innebära att prioriteringar kan förändras under planperioden. Även styrmodellen – hur mål och resultat

omsätts och följs upp, ska revideras. Både arbetet med ny strategisk plan och styrkedja har försenats med anledning av pandemin.

3. Kommunfullmäktiges övergripande mål

Kommunfullmäktige fastställer övergripande mål uppdelade i fyraperspektiv; ekonomi, medborgare, medarbetare och samhällsutveckling. Målen är de övergripande målen som kommunstyrelsen och nämnderna har att utveckla sina mål utifrån. Målen utgår från visionen, d.v.s. utgör inriktningen för hur kommunstyrelse och nämnder ska arbeta för att uppnå visionen om det upplevelsenära Vännäs.

Den strategiska planen utgör den långsiktiga politiska inriktningen och utgör basen för de övergripande målsättningarna.

3.1 PERSPEKTIV: EKONOMI

En fortsatt god ekonomisk hushållning ska skapa förutsättningar för att klara åtaganden, framtida behov av välfärdsinsatser, samt nya satsningar. God ekonomisk hushållning med kommunens resurser ska prägla samtliga perspektiv och målsättningar. Utifrån detta har kommunfullmäktige beslutat om följande målsättningar inom perspektivet ekonomi:

1. Nämnderna har ekonomi i balans
2. Resultatet ska uppgå till 2 % av skatter och bidrag
3. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska långsiktigt förbättras. Målet är en årlig ökning med 0,4 procentenheter.
4. Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar ska vara 100% över tid (över en femårsperiod)

3.2 PERSPEKTIV: MEDBORGARE

Alla kommunens verksamheter vänder sig på ett eller annat sätt till medborgarna. Det är viktigt att tillvarata medborgarnas uppfattning om kvaliteten på de välfärdstjänster och service som kommunen bedriver. Utifrån detta gäller följande målsättningar inom perspektivet medborgare:

5. Medborgarna trivs i Vännäs kommun
6. Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god
7. Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information.

3.3 PERSPEKTIV: MEDARBETARE

Kommunen är den största arbetsgivaren i Vännäs kommun. Personalen är den viktigaste resursen för att kommunen ska leverera välfärd och tjänster av god kvalitet. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med intressanta och utvecklande arbetsuppgifter. Med kommande pensionsavgångar blir kompetensförsörjningen allt viktigare, därför är det viktigt att kommunen driver en aktiv och öppen personalpolitik med inriktning på medarbetarskap där alla medarbetares kompetenser tas tillvara på bästa sätt. Hälsa, jämställdhet, ledarskap

och god arbetsmiljö är också viktiga faktorer. Utifrån detta gäller följande målsättningar inom perspektivet medborgare:

8. Medarbetarna trivs
9. Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap
10. Vännäs har jämställda arbetsvillkor
11. Vännäs kommun har arbetsplatser fria från kränkningar och trakasserier av chef och arbetskamrater
12. 70 % av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning
13. Sjukfrånvaron är högst 6 %

3.4 PERSPEKTIV: SAMHÄLLSUTVECKLING

Vännäs kommun ska åstadkomma så bra verksamheter som möjligt och trygghet i livets olika skeden. Barn och unga ska ges en bra start i livet och äldre trygghet i åldrandet. Fler ska upptäcka det upplevelsenära Vännäs som en plats att bo och leva i. Utifrån detta gäller följande målsättningar inom perspektivet samhällsutveckling:

14. De ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun
15. Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet
16. Vännäs kommun har ett väl utvecklat näringsliv och företagande

3.5 NÄMNDERNAS MÅL

I verksamhetsplanerna redovisar nämnderna sina mål med utgångspunkt från de övergripande målen. De övergripande målen inom perspektiven ekonomi och medarbetare ska inte brytas ner i nämnderna. Dessa mål ska vara desamma i nämnderna. I övrigt ska nämnderna bryta ner varje övergripande mål till minst ett mål på nämndnivå.

Nämndernas mål, inklusive verksamhetsplaner, redovisas för kommunfullmäktige varje höst. När mål och budget antas i december 2020 kommer dessa redovisas i februari. Nämndernas verksamhetsplaner och mål ska fastställas av respektive nämnd. Hur nämnderna utformar sina målsättningar bör ske i dialog med kommunstyrelsen, så att uppföljning och värdering av uppsatta mål underlättas.

3.6 MÅL- OCH RESULTATUPPFÖLJNING

Mål och resultat följs upp i årsredovisningen. I samband med tertialbokslut 2 (delårsbokslutet enligt Kommunallagen) ges en preliminär bedömning om målen kommer uppnås eller inte. Om bedömningen är att målet inte kommer att uppnås ska det i uppföljningen även ingå en beskrivning av vilka insatser som kommer att genomföras för att målet ska uppnås. Kommunstyrelsen, via kommunstyrelseförvaltningen, tar fram regler, rutiner och mallar för mål- och resultatuppföljning.

4. Övergripande planeringsförutsättningar

4.1 UTVECKLING AV DEN SVENSKA EKONOMIN

Hämtat ur SKR:s ekonomirapport oktober 2020.

4.1.1 Sammanfattande slutsatser

År 2020 är exceptionellt ur många perspektiv. Coronapandemin gav under våren en extremt snabb nedgång i produktion och sysselsättning, såväl i Sverige som i omvärlden. Verksamheten i kommuner och regioner fick ställa om i rekordfart. Ekonomin har vänt tydligt uppåt sedan dess, men i vilken takt som återhämtningen kommer att fortgå är fortfarande högst osäkert. Paradoxalt nog väntas kommuner och regioner till följd av stora tillfälliga, pandemirelaterade tillskott, nå mycket starka resultat i år. Givet de ryckiga förutsättningarna under året är det dock inte konstigt. De statliga tillskotten har givit goda ekonomiska förutsättningar för kommunsektorn att med ekonomin tryggad hantera pandemin. Samtidigt kommer den demografiska utvecklingen att ge stora utmaningar och långsiktiga effekter på ekonomi och bemanning framöver. Det blir en stor utmaning att både effektivisera verksamheten och komma ikapp med sådant som inte kunnat göras till följd av pandemin. Årets starka ekonomiska resultat riskerar att skapa förväntningar som regioner och kommuner inte har möjlighet att uppfylla på längre sikt.

4.1.2 Fortsatt stor osäkerhet i ekonomin

Smittspridningen av covid-19 ökar nu åter i samhället. Vilka de ekonomiska konsekvenserna blir av detta är mycket osäkert. Vårens rekordsnabba konjunkturkollaps och dess effekter på samhällsekonomin tycks ändå i nuläget ligga bakom oss, och bottenpunkten för den kollapsen har passerats. En stark positiv rekyll syns just nu i tillväxten världen över. Men det kraftiga raset i våras innebär att återhämtningen kommer att ta tid. Bedömningarna varierar, men i en situation där pandemin är långt ifrån över är osäkerheten osedvanligt stor. I denna Ekonomirapport avser prognosen enbart 2020 på grund av den stora osäkerheten och därefter följer ett scenario för samhällsekonomin. Åren 2021– 2024 utgör därmed kalkylår. Coronapandemin har tagit ny fart på senare tid och nya restriktioner har införts i flera länder. Osäkerheten om utvecklingen är därför mycket stor. Som utgångspunkt för det ekonomiska scenariot antar vi ändå att smittspridningen globalt kulminerar i år och att den globala trenden för nästa år blir ett gradvis minskat antal smittade, även om avklingandet inte nödvändigtvis behöver bli bekymmersfritt och linjärt. Scenariot utesluter alltså inte faser av ökad smittspridning i länder eller regioner, mer tillfälligt eller mer utdraget.

4.1.3 Utdragen återhämtning och långsiktiga verkningar

Omfattande krisåtgärder för att stötta företag och hushåll har spelat en stor roll för återhämtningen. Uppgången i den globala konjunkturen antas hålla i sig, i slutet av 2020, liksom efterföljande år. SKR:s bedömning är dock att återhämtningshastigheten kommer att avta, efter den inledande rekylen i 2020. Sedan februari har pandemin överskuggat allt annat och skiftat fokus bort från tidigare makroekonomiska orosmoln. Men i hög grad kvarstår flera av de riskfaktorer som många tidigare talade om. Exempelvis Brexit, där det ännu i dag inte går att utesluta betydande negativa effekter för den europeiska ekonomin vid ett oordnat utträde för Storbritannien, spänningarna mellan USA och Kina, liksom i viss grad mellan USA och Europa med tydlig bäring på handelsförutsättningarna. Under 2020 räknar SKR med att arbetade timmar faller med 3,7 procent och att arbetslösheten ökar med 2 procentenheter till

knappt 9 procent, för att sedan öka ytterligare under 2021. Trots högre arbetslöshet och minskat antal sysselsatta när permitteringsstödet avvecklas 2021, så ökar antalet arbetade timmar. När arbetslösheten stiger får också nya kullar av studenter svårare att ta sig in på arbetsmarknaden. Liksom vid tidigare lågkonjunkturer kommer sannolikt utvecklingen gå mot mer och längre studier, vilket kommer att bidra till en dämpning av arbetsutbudet kommande år. Det kommer att ta tid för såväl sysselsättningsgraden som arbetskraftsdeltagandet att återhämta sig och balans på arbetsmarknaden kommer att nås först 2024, då med en högre jämviktsarbetslöshet, 7,5 procent.

4.1.4 Skatteunderlaget håller emot

Redan under 2019 präglades svensk arbetsmarknad av en försvagad konjunktur med en minskning av antalet arbetade timmar, som är basen i kommunernas och regionernas skatteunderlag. Trots att arbetade timmar minskar stort 2020 påverkas skatteunderlaget inte alls i förväntad omfattning utan beräknas öka med 1,9 procent. Skälet är den stora uppgången i beskattningsbara transfereringar. Statliga åtgärder såsom korttidspermittensregler och förstärkt arbetslöshetsersättning bidrar starkt till denna uppgång. Därtill stiger pensionsinkomsterna relativt snabbt i år. Nästa år beräknas antalet arbetade timmar öka. Samtidigt fasas permitteringslönerna ut och uppräkningsgraden av inkomstrelaterade pensioner blir låg. Sammantaget ger det en svagare utveckling av skatteunderlaget 2021 än 2020, ökningen beräknas till 1,5 procent.

4.1.5 Unikt läge för de offentliga finanserna

De stora statliga satsningarna i år gör att SKR räknar med att kommunsektorn för första gången på tio år inte kommer att ha underskott i sitt finansiella sparande. Samtidigt blir det samlade underskottet för hela den offentliga sektorns finansiella sparande stort, hela 4,0 procent av BNP. Nästa år beräknas ett lägre underskott; 3 procent av BNP. Då över 100 miljarder av statliga satsningar aviserats i budgetpropositionen sker en markant försvagning; samtidigt förstärks sparandet som andel av BNP av konjunkturuppgången: inte minst hög tillväxt för BNP och sysselsättning stärker skattebaserna. SKR räknar dock med underskott i det finansiella sparandet under hela perioden fram till 2024. När konjunkturen stabiliseras kommer kraven att bli starkare på staten att följa det finanspolitiska regelverket. Då kan kommunsektorn inte förväntas få bidrag i den takt som nu har skett.

4.1.6 Fortsatt tryck från demografin

Den demografiska utmaningen beror, något förenklat, på att **antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder**. Främst är det äldreomsorgen som har ett starkt tryck med ökande behov, liksom även hälso- och sjukvården. Kostnaderna och antalet sysselsatta i kommunal sektor har under de senaste decennierna ökat i betydligt snabbare takt än vad som motiveras av den demografiska utvecklingen, främst som en följd av ambitionshöjningar. Den utveckling som sektorn haft hittills kommer inte att vara möjlig i framtiden. **Det mesta talar för att bemanningen inte kommer att kunna öka i takt med välfärdsbehoven**. Under lång tid har det varit känt att vi skulle ställas inför en demografisk utmaning med en åldrande befolkning. En rad åtgärder har diskuterats, såsom höjda skatter, höjda avgifter, höjd pensionsålder, ökad arbetskraftsinvandring, sänkta ambitioner och effektiviseringar. På senare tid har digitalisering framhållits som en stark kandidat. Även främjande och förebyggande arbete är ett sätt att bromsa behovsökningarna och bidra till ett bättre nyttjande av tillgängliga resurser. Det är inte troligt att någon enskild

åtgärd räcker för att klara utmaningen. Däremot kan många mindre bidrag från en rad olika åtgärder räcka för att klara utmaningen. Många kommuner kommer att ställas inför extrema utmaningar. Hur ska man kunna ta hand om fler äldre i äldreomsorgen när det inte går att rekrytera i alls samma utsträckning? Hur ska man expandera verksamheten utan hjälp av fler händer, eller med färre händer? Vad går att göra med digitalteknik? Vad går att göra på distans? Kan vi få fler att vilja arbeta hos oss? Kan vi få de som redan arbetar hos oss att vilja jobba ett par år till?

4.1.7 Fler behöver arbeta

Det är lätt att allt fokus just nu hamnar på coronapandemin. Det är dock viktigt att fortsätta planera för den demografiska verklighet som beskrivs ovan. Att fler människor i arbetsför ålder är anställningsbara och att fler behåller sin hälsa högt upp i åldrarna är särskilt viktigt mot den bakgrunden. Särskilt svår bedöms konkurrensen om jobben bli för nya personer på arbetsmarknaden som saknar gymnasial utbildning. En fullföljd gymnasieutbildning är den enskilt viktigaste faktorn för möjligheterna att få en varaktig förankring på arbetsmarknaden och det är också en förutsättning för högre utbildning. Dessutom har en god utbildning positiva konsekvenser för såväl hälsosamma levnadsvanor som psykisk hälsa, vilket ökar chanserna att hålla sig frisk längre upp i åldrarna.

4.1.8 Kommunernas dilemma – starka resultat men växande utmaningar

Kommunerna kom in i 2020 efter ett par år med något svagare resultat än de tre föregående åren. Många kommuner hade påbörjat arbete med effektiviseringar och besparingar för att klara den demografiska situation som väntade. Det ledde till att kostnaderna i fasta priser minskade under 2019. Kostnadsökningen 2019 var den lägsta sedan 2008. Från och med mars började kommunerna påverkas mycket starkt av pandemin. Från början handlade det om att få tag på smittskyddsutrustning, hantera och minska smittspridningen i samhället, ställa om till digital undervisning i gymnasieskolorna och att möta vårdbehovet hos personer med covid-19 på landets äldreboenden. Staten hade för avsikt att hålla kommunerna skadeslösa varpå de ökade de generella statsbidragen med 13,5 miljarder kronor, samt lovade att ersätta alla merkostnader inom funktionshinder- och äldreomsorg, vilket i kommunerna beräknas till 5 miljarder till och med november. Under hösten blev det tydligt att skatteunderlaget inte påverkats så mycket som befarat av pandemin och att de generella bidrag staten skjutit till är större än effekten på skatteunderlaget. Detta i kombination med övriga bidrag och att många verksamheter efterfrågats i lägre grad gör att 2020 i många kommuner kommer att avslutas med ett stort ekonomiskt överskott, som sammantaget beräknas bli drygt 30 miljarder kronor. Dilemmat för kommunerna består nu i att hålla tillbaka förväntningarna som ökar till följd av de starka resultaten. För de långsiktiga utmaningar kommunerna hade innan pandemin kvarstår. De måste förhindra att verksamheterna sväller då effektiviseringar måste göras för att klara ekonomin i budgetens sista planår, där det fortfarande blir ett negativt ekonomiskt gap om kostnaderna skulle tillåtas öka i takt med befolkningen.

4.1.9 Välfärd på distans

Under coronapandemins inledande månader ökade användandet av digitala tjänster explosionsartat. Det som tidigare hade tagit årtal att genomföra fick nu införas på kort tid. Inom utbildningsområdet gjordes en snabb omställning. När gymnasieskolor, vuxenutbildning, yrkeshögskolor och universitet stängde för fysisk undervisning den 17 mars skulle 800 000 elever snabbt erbjudas undervisning på distans. Den gemensamma bilden hos

SKR och skolmyndigheter är att undervisningen har fungerat trots rådande situation, men det har inte saknats utmaningar. Den ökade omställningstakten behöver behållas mot bakgrund av den demografiska utmaning kommunsektorn står inför. Frågan är om förhoppningarna är för högt ställda på kort sikt. Många tror att möjligheterna på lång sikt är mycket stora men den demografiska utmaningen är som störst nu och under det kommande decenniet. Ett hinder mot en snabbare digitalisering är att det saknas vissa grundläggande förutsättningar. Infrastrukturen behöver byggas ut, både den hårda (till exempel bredband) och den mjuka (till exempel standarder, juridik, lagring). Juridiska hinder finns till exempel i patientdatalagen, i lagen om personuppgiftsbehandling i socialtjänsten och i lagar som påverkar hur molntjänster får användas. Villkoren för offentliga upphandlingar behöver moderniseras. Samtidigt behöver välfärdsverksamheterna fasa ut gammal teknik och investera i nya lösningar. Därutöver behövs långsiktigt hållbara finansieringsmodeller mellan stat, kommun och region. Inom socialtjänst och hälso- och sjukvård har SKR och regeringen enats om en långsiktig strategi och konkret genomförandeplan för att öka takten i den digitala omställningen. Den digitala omställningen inom skola och lärande stöds och påskyndas genom arbetet med skoldigiplan. SKR och Inera arbetar tillsammans med landets kommuner för att mejsla ut en färdplan för kommungemensamma digitala satsningar. SKR har lämnat ett förslag om en så kallad »Sverigeförhandling« till Välfärdskommissionen. Syftet är att etablera en gemensam vision, en långsiktig modell för samarbete och samfinansiering av nödvändiga investeringar. Staten behöver bland annat ta ett övergripande ansvar för den så kallade puckelfinansiering som krävs för att hantera nödvändiga initiala investeringar

4.2 TRENDER

Coronapandemin är en försenande och mycket omskakande samhällsstörning som påverkat på alla nivåer och samhällssektorer. Samtidigt har också pandemin skyndat på vissa omställningar och visat på konkreta behov av att ändra arbetssätt. Exempelvis gäller detta distansarbete och digitalisering/teknik.

SKR identifierade 2018 13 utmaningar för det kommunala uppdraget. Utmaningarna kommer finnas kvar även efter pandemin men det är troligt att pandemin kommer ha påverkat och kanske bidragit till att vissa kanske uppfattas som än starkare. De identifierade utmaningarna är relevanta även för mindre kommuner som Vännäs kommun.

Utmaningarna är;

1. Minskat lokalt och regionalt handlingsutrymme
2. Stigande förväntningar på välfärden
3. Hårdare konkurrens om kompetens
4. Ökad polarisering
5. Ökad bostadsbrist
6. Ökat fokus på landsbygden
7. Förändrat medielandskap
8. Minskad tillit
9. Ökade möjligheter att effektivisera med ny teknik
10. Ökat kommunalt fokus på integration
11. Ökad osäkerhet i världen
12. Fler geopolitiska konflikter

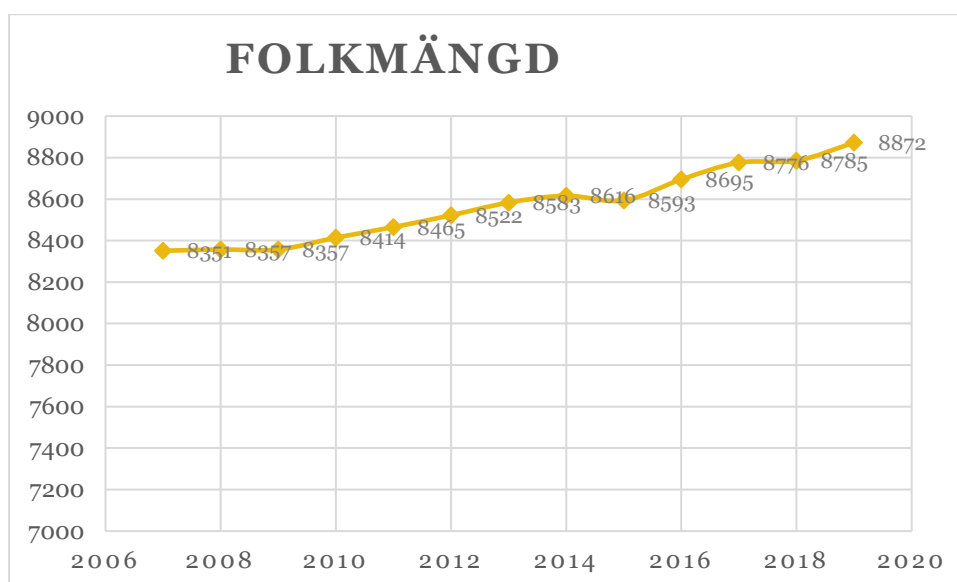
13. Från kunskaps- till nätverkssamhälle

4.3 BEFOLKNINGEN I VÄNNÄS KOMMUN

Under 2019 ökade befolkningen i Vännäs kommun med totalt 87 personer, från 8 785 till 8 872 invånare. Ett stort antal tomter har sålts under året, företrädesvis till yngre personer. Det här skulle kunna betyda att antalet barn kommer att öka mer åren framöver än det som just nu framgår av SCB:s prognos. Per sista juni 2020 är invånarantalet i Vännäs 8 919 personer.

4.3.1 Befolkningsutveckling – prognos

I prislappsmodellen som används i samband med fördelning av ram till förvaltningarna ligger SCB:s senaste befolkningsprognos som sträcker sig till 2025. Enligt den prognosen beräknas befolkningen vara strax över 9000 invånare 2025.

De senaste 10 åren har befolkningen ökat med i genomsnitt 51 personer per år. Om befolkningen skulle öka på samma sätt till och med 2030 skulle det betyda en befolkning på ca 9 400 personer.

I skattepronosen har förväntad befolkningsökning beräknats till i genomsnitt 40 invånare per år.

5. Prislappsmodellen

Kommunen inför för närvarande en ny modell för fördelning av resurser på övergripande nivå, prislappsmodellen. Modellen innebär i korthet att fördelning av budget till förvaltningarna baseras på de faktorer som ligger till grund för kostnadsutjämningsystemet och de standardkostnader som SCB beräknar varje år för alla kommuner. En prislapp beräknas för de olika verksamheter som omfattas av kostnadsutjämningsystemet och dessa medel tilldelas respektive nämnd. Därutöver kan göras politiska prioriteringar av ytterligare medel om

möjligt. Vännäs kommun har beslutat att nivån på kommunens budget ska vara standardkostnad + 7%.

Kostnadsutjämningsystemet innebär att en utjämnning sker mellan kommuner baserad på kommunens struktur. En kommun med ogynnsam struktur får medel i systemet och en kommun med gynnsam struktur betalar in i systemet.

Hänsyn tas enbart till kommunens struktur i förhållande till andra kommuner och inte kommunens faktiska kostnader. Det betyder att en kommun som har högre kostnader än vad strukturen motiverar måste betala för detta själv genom högre skatt. På så sätt har kostnadsutjämnningen en direkt bäring på och sätter gränser för kommunens ekonomi och budgetutrymme.

Budgetramar för 2021 är redan beslutade i och med förra årets budgetbeslut. Det innebär att prislappsmodellen tillämpas fullt ut först 2022. Det året ska också anpassningen till standardkostnad + 7% vara genomförd utifrån det ursprungliga beslutet. Kostnadsutvecklingen för de verksamheter som inte har standardkostnad kommer att följas genom att jämföra nettokostnad jämfört med andra kommuner.

De verksamheter som har en prislapp i prislappsmodellen är förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola och äldreomsorg. Dessa verksamheter kallas i det här dokumentet för prislappsverksamheter. IFO och LSS områdena har beräknat standardkostnad men har trots det inte någon beräknad prislapp i prislappsmodellen i dagsläget. Nivån på ramen inom dessa två områden är ändå beräknad utifrån principen standardkostnad + 7% när modellen börjar tillämpas.

5.1 CORONA OCH PRISLAPPSMODELLEN

På grund av Coronapandemin har prislapparna för 2021 och framåt räknats om och är nu något lägre jämfört med när kommunen tog beslut om ramar för 2021 för en del verksamheter. En tillämpning av prislappsmodellen fullt ut 2022 innebär därför en ram som i kronor räknat blir lägre än de tidigare beräknade. Långsiktigt verkar förändringen främst påverka BOU.

BOU har därför i prioriteringsunderlaget föreslagit extra prioriteringar på skolan utöver standardkostnad + 7% 2022 och 2023 för att inte behöva göra ännu större besparingar än beskrivet tidigare. Det här medför en något längre period för anpassning till budgetbeslutet om standardkostnad + 7%. För VON:s del medför de förändrade prislapparna en negativ effekt 2022, ingen effekt 2023 och en positiv effekt 2024.

6. Ram 2021 - 2022 samt plan 2023

6.1 DRIFTRAMAR

Kommunen beslutade 2019 att använda de standardkostnader som är framräknade inom ramen för den kommunala kostnadsutjämningen som utgångspunkt i budgetarbetet. För närvarande har Vännäs kommun kostnader som överstiger standardkostnaden med ca 11%. Se bilaga 2 och 3 för detaljer. Målet är att sänka den avvikelsen ned till ca 7 % under tre år. Det är i huvudsak inom Vård- och omsorgsnämndens och Barn- och utbildningsnämndens områden där standardkostnad är relevant men alla nämnder fick sparkrav i samband med övergången till den nya modellen för resursfördelning på kommunövergripande nivå.

För närvarande pågår ett omfattande arbete i nämnderna för att anpassa kostnaderna till den beslutade nivån. Under 2020 deltog Vännäs kommun i ett projekt anordnat av SKR – Prislappsmodellen. Syftet var att använda en standardiserad modell för arbetet med resursfördelningen men där utrymmet för politiska prioriteringar ska vara tydligt. Utrymmet för politiska prioriteringar för planperioden har naturligtvis påverkats i hög grad av den pågående Coronapandemin. 2021 – 2022 genom att utrymmet utökats genom stora extra statsbidrag och sänkt 2023 genom befarade bortfall av skatteintäkter dels på grund av pandemins långsiktiga effekter men också på grund av de demografiska utmaningar som fanns redan innan pandemin. Detta kommer säkert att påverka budgetarbetet även inför kommande planperiod.

Prislappsmodellen innebär att en så kallad teknisk ram räknas fram som bygger på standardkostnaden för kommunen i kostnadsutjämningen. På så sätt kopplas förvaltningarnas ramar ihop med kommunens ekonomiska förutsättningar. Den tekniska ramen har därefter utökats med ytterligare 7% för de verksamheter som har standardkostnad utifrån det beslut som kommunfullmäktige tog 2019. Därutöver har ytterligare medel fördelats utifrån de politiska prioriteringar som budgetberedningen föreslagit. En sammanställning över de prioriteringar som gjorts utöver de redan beslutade 7% redovisas nedan i sammandrag och i detalj i bilaga 1. Nedanstående förutsättningar ligger till grund för beräkningarna.

- Beräkningar av skatteintäkter är gjorda utifrån SKR:s skatteprognos från 2020-10-01.
- En beräknad årlig ökning av antalet invånare med 40 personer finns som parameter i skatteprognosen.
- Beslut togs inför 2020 och 2021 om att anpassa ramarna till standardkostnad + 7%. Beslutet innebär att en anpassning ska göras succesivt under en treårsperiod fram till 2022. Detta gäller för verksamheter som har beräknad standardkostnad.
- Även övriga verksamheter, som inte har beräknad standardkostnad, har fått sparkrav utifrån samma förutsättningar. Även dessa beslutade sparkrav finns inlagda i den presenterade ramen och ska göras fram till och med 2022.
- Från 2022 kommer prislappsmodellen att tillämpas full ut. De ramar som presenteras för 2022 och framåt innehåller därför det som genereras i prislappsmodellen plus de prioriteringar (+7%) för de verksamheter som har standardkostnad som redan är beslutade.
- För de verksamheter som inte har prislappar ligger föregående års ram till grund för uppräknings av pris och demografi.
- Utöver den tekniska ramen +7% föreslår budgetberedningen ett antal politiska prioriteringar som specificeras separat i matrisen nedan. För detaljer se bilaga 1.

- I prislappsmodellen ligger automatiskt kompensation för demografi, pris- och löneökning.
- Kostnader avseende pensioner är budgeterade utifrån prognos från KPA
- Löneökningsspotten ligger centralt på finanserna. Storleken på löneökningsspotten är beräknad utifrån prognos för löneökning gjord i början av 2020. På grund av läget med Covid 19 är stora delar av löneförhandlingarna flyttade till hösten 2020 och det är fortfarande oklart nivån på löneökningarna åren framöver.
- I budgetbeslut för 2020-2021 ingår också att inte lägga ned musikskola, Vännäsby filialbibliotek, öppna förskolan och familjecenter.
- Från 2021 finns 3,2 mkr i beräknat ökat underhåll i samband med överföring av fastighetsförvaltning till Fastighetstjänster i Vännäs AB med i budgetförslaget. Dessa medel är budgeterade på finanserna.
- De extra statsbidrag som presenterades 7 september inför 2021 och 2022 finns med i sifferunderlaget förutom medel för en utbildningsatsning.
- På KS finns en buffert. År 2021 är bufferten 2,9 mkr och 3,6 mkr år 2022 och 2023.

Ram 2021-2022 och plan 2023 inklusive budgetberedningens förslag till prioriteringar utöver tekniska ram och de 7% över standardkostnad som beslutades 2019 inför 2021. Skatteintäkter och prislappar är baserade på skatteprognosen från 2020-10-01. Övrigt ekonomiskt underlag se under avsnittet räkenskaper.

Driftramar inklusive prioriteringar.

tkr	Budget 2020	Budgetförslag 2021	Budgetförslag 2022	Förslag Plan 2023
Kommunstyrelsen	-82 960	-80 935	-84 168	-85 153
Prioriteringar		-4 785	-2 175	-2 295
Spar 2023				1 280
S:a KS	-82 960	-85 720	-86 343	-86 168
Plan- och miljönämnden	-9 435	-9 435	-9 573	-9 685
Prioriteringar		-880	-1 260	-1 260
Spar 2023				160
S:a POM	-9 435	-10 315	-10 833	-10 785
Vård- och omsorgsnämnden	-210 447	-210 447	-209 881	-213 035
Prioriteringar utöver standardkostnad +7%		-5 700	-3 700	-3 700
Spar 2023				3120
S:a VON	-210 447	-216 147	-213 581	-213 615
Liljaskolans styrelse resultatkrav	1 600	1 600	1 600	1 600
Barn- och utbildningsnämnden	-276 858	-276 463	-273 113	-277 610
Prioriteringar utöver standardkostnad +7%			-5 030	-4 350
Spar 2023				4 128
S:a BUN	-276 858	-276 463	-278 143	-277 832
Finansheten	594 946	600 173	600 395	600 153
Resultat	16 846	13 128	13 095	13 353
Mål 2 % av skatter och bidrag	12 377	12 859	13 095	13 353
Utrymme för prioriteringar inom ramen för målpuppfyllelse		269	0	0

Under 2021 och 2022 får kommunen kraftiga tillskott av extra statsbidrag vilket gör att utrymme för prioriteringar är större de åren jämfört med planåret 2023. Därför ligger i plan 2023 besparingar för att uppnå beslutad resultatnivå.

6.2 INVESTERINGSRAM

Nedan framgår en sammanställning över beslutade investeringar per nämnd. Under avsnittet räkenskaper finns en detaljerad lista över beslutade investeringar. I bilaga 4 finns beskrivning

av driftkostnadskonsekvenser. I investeringsbilagan framgår också att investeringen avseende bron till Gotnelliska halvön är återremitterad och kommer att behandlas separat i kommunstyrelsen.

Investerningsbudget, tkr	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Specificerade övriga investeringar	16 540	13 900	12 200
Extra stora investeringar	23 600	30 500	32 700
Investeringar kopplade till fastighetsunderhåll	7 000	0	0
KS och kommunchefs buffertram	460	3 100	4 800
Summa	47 600	47 500	49 700

Investeringar som inte ingår i det beslutade investeringsutrymmet	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
investeringar finansierade via tidigare avsättningar	7 650	1 000	0
Exploateringsfastigheter	7 750	6 000	3 000
Summa	15 400	7 000	3 000

6.3 OMSTÄLLNINGSMEDEL

Vid ingången av 2020 fanns totalt 13,9 mkr avsatta i kommunens balansräkning som omställningsmedel. Principen för att använda dessa medel är att de ska användas till kostnader som inte täcks av andra statsbidrag eller övriga intäkter, och som kan kopplas samman med mottagandet av nyanlända och flerspråkighet, samt bidra till integration i Vännäs. Omställningsmedlen fördelas mot respektive nämnd av kommunens ledningsgrupp. Uppdatering av fördelningsbeslut sker löpande.

Omställningsmedlen hanteras utanför budgetramen och observera att de medlen inte gör att budgetramen kan höjas.

Avstämning av kvarvarande medel per 2019-12-31 har gjorts i samband med.

Ledningsgruppens beslut om fördelning av kvarvarande omställningsmedel 2021 framgår i matrisen nedan. 2021 är sista året för att få nyttja dessa medel.

OMSTÄLLNINGSMEDEL

Medlen kan nyttjas till och med 2021

Utöver de sedan tidigare fördelade medlen finns 5,1 mkr kvar att fördela 2021.

	2017	2018	2019	2020	2021
Medel vid	26,5	24,9	20,7	13,9	8,1
Redan fördelade medel					
VON	3,6	3,6	6	4	2
BOU	0,5	0		1	0,5
Lilja	0,5	0,2	0,5	0,3	0
KLK	0,3	0,4	0,3	0,5	0,5
Summa	4,9	4,2	6,8	5,8	3
Överföring	3,3	0	0	0	0
Medel vid	24,9	20,7	13,9	8,1	5,1

Ledningsgruppens prioriteringar av kvarvarande omställningsmedel 5,1 mkr

Jobbsteget/AMI (2,0 tjänster)	1,3
Underskott Liljas väg	0,5
Språkförstärkt utbildning vård	0,5
Städutbildning 1 termin	0,1
Föräldrautbildning, Lilja, VoF, BOU	0,1
Egenfinansiering paragraf 37 projekt	0,2
Handledarresurs och kostnader vid subventionerad	0,1
Pedagog/Elevhälsa riktad mot utsatta barn grundskc	0,8
Buffert/Ej fördelat	1,5
	5,1

6.4 OSÄKERHETSFAKTORER

Kommunstyrelsen ser inför planperioden flera osäkerhetsfaktorer som kan påverka kommunens resultat.

- Den pandemi som drabbat Sverige och världen har gjort att det för närvarande finns en betydande osäkerhet i de prognoser över skatteintäkter som presenteras av SKR. För 2021 och 2022 har regeringen tillsatt betydande belopp i extra statsbidrag men att döma av det scenario som presenteras för 2023 väntar betydligt tuffare tider från och med 2023. Detta är något som kommunen behöver förbereda för i samband med nästa års budgetprocess då läget förhoppningsvis är mera tydligt.
- Steg 2 i övertagande av de offentliga fastigheterna till Vännäs Fastighetstjänster AB beslutas under 2021.
- Hela Sverige står inför en svår utmaning när det gäller kompetensförsörjning. Samtidigt har olika grupper i samhället svårt att få jobb på den reguljära arbetsmarknaden. Det handlar framför allt om nyanlända med låg utbildningsnivå, ungdomar utan gymnasiekompetens och personer med funktionsnedsättning. Situationen kan bland annat leda till att det blir dyrare att rekrytera personal. Kommunerna ansvarar framför allt för skolgång, utredning och boende. Vännäs kommun har under 2018 inlett ett arbete med fler till egen försörjning, i syfte att minska

kostnaderna för försörjningsstöd och minska att människor hamnar utanför ordinarie arbetsmarknad. Arbetet har varit framgångsrikt men det är för tidigt att säga någonting om pandemins effekter.

Kommunstyrelsen förutsätter att alla förvaltningar och nämnder även fortsättningsvis arbetar för att bidra till en budget i balans på nämnds- och kommunnivå både kort- och långsiktigt.

7. Ekonomi

7.1 EKONOMI I BALANS

Kommunallagen kräver att kommunens ekonomi ska vara i balans. Den lägsta gränsen för att ha en ekonomi är att intäkterna årligen ska täcka kostnaderna.

7.2 KOMMUNENS SKATTEINTÄKTER

Kommunens skattesats 23.60. Den används för beskattning av kommunens eget skatteunderlag. Skatteunderlaget består av kommunmedborgarnas löneinkomster, övrig inkomst av tjänst, pensioner, inkomst av näringsverksamhet och övriga sociala ersättningar. Tillväxten av skatteunderlaget beror på löneökningar, höjda pensioner eller att antalet arbetade timmar ökar.

Kommunens skatteintäkter periodiseras så att preliminära intäkter kommer in i kommunkassan det år som de avser. I själva verket är skatteintäkterna preliminära fram till dess taxeringen är slutgranskad i december påföljande år. Därefter spelar prognoser över skatteunderlagets tillväxt stor roll för planering och preliminära utbetalningar.

I budgetpropositionen fastställs skatteunderlagets tillväxttal som ska gälla för innevarande och nästkommande år. Är dessa för högt prognostiserade kommer de preliminära skatteintäkterna att justeras med en negativ slutavräkning. Om det redan vid budgetbeslutet framgår att tillväxttalet är för högt ska en negativ slutavräkning budgeteras.

Om tillväxten av kommunens skatteunderlag skiljer sig från den genomsnittliga tillväxten i riket, justeras det via inkomstutjämnningen. Inkomstutjämnningens justering sker också i skatteavräkningen. I klartext betyder det att under en lågkonjunktur med ökad arbetslöshet påverkas utfallet negativt även om inte arbetslösheten ökar inom den egna kommunen.

Vännäs kommun använder sig av SKL:s prognoser vad gäller skatteunderlagets tillväxt, men väljer att skriva ner den till en befolkningsökning på 40 personer per år.

7.3 SKATTER OCH BIDRAG 2021-2024

Nedanstående bygger på skatteprognosen för utvecklingen av skatteintäkter och statsbidrag från SKR 2020-10-01. Från och med 2021 ligger alla anslag avseende "Välfärdsmiljarderna" inne i skatteprognosen och budgeteras därmed inte som en separat post. Även alla de extra statsbidragen med anledning av Coronapandemin finns med i skatteprognosen förutom utbildningsstatsningen (1,5 mkr) och det riktade statsbidraget (3,7 mkr) till äldreomsorgen som aviserats för 2021. Det riktade statsbidraget till äldreomsorgen på 3,7 mkr har lagts till intäkterna på finanserna i de presenterade ramarna.

	2020	2021	2022	2023	2024
	tkr	tkr	tkr	tkr	tkr
Skatteintäkter	429 618	432 798	444 738	462 157	478 326
Inkomstutjämnning	110 529	112 811	114 850	117 915	120 714
Kostnadsutjämnning	8 325	11 109	11 171	11 221	11 271
Regleringspost	9 028	26 474	22 453	15 657	13 308
Strukturbidrag	4 401	4 438	4 463	4 483	4 503
Införandebidrag	379	0	0	0	0
LSS-utjämnning	30 782	33 322	33 509	33 659	33 809
Summa intäkter	593 061	620 952	631 184	645 093	661 932
Slutavräkning 2019 korrigerig	-1 886				
Slutavräkning 2020	-5 062				
Slutavräkning 2021		-3 140			
Fastighetsavgift	19 667	21 461	21 461	21 461	21 461
Summa intäkter (inkl. avräkning)+f-skatt	605 780	639 273	652 645	666 554	683 393
Skatteintäkter	422 669	429 658	444 738	462 157	478 326
Gen. Stb o utj	183 110	209 615	207 907	204 396	205 066

7.4 KOMMUNAL VERKSAMHET, SAMMANVÄGT PRISINDEX

I tabellen nedan visas SKL:s senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2019–2023. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, t.ex. i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKL:s kalkyler.

Prisindex kommunal verksamhet

PKV

	2019	2020	2021	2022	2023
Personalkostnad*	2,7	2,3	1,8	2,1	2,6
Övrig förbrukning**	2,9	1,5	1,5	1,8	2,1
Prisindex kommunal verksamhet	2,7%	2,1%	1,7%	2,0%	2,5%

* Kvalitetsjusterad lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50 % KPIF, konsumentprisindex med fast ränta.

7.5 EKONOMISTYRNINGSPRINCIPER

7.5.1 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och

effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Detta genomförs genom att:

- Vännäs kommun verksamhet styrs av kommunfullmäktiges fastställda mål och budget. Övergripande nivå leds av Vännäs kommuns vision och kommunfullmäktiges långsiktiga inriktning och uppdrag. Nämnderna styrs med finansiella- och verksamhetsmål samt nyckeltal (indikatorer).
- De i budget och verksamhetsplan angivna målen med indikatorer skall följas upp under budgetåret och slutligt avrapporteras i bokslut/ verksamhetsberättelser.
- Vännäs kommun skall ha en ekonomi i balans, kommunens budget ska innehålla finansiella mål och mål för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- På lång sikt ska resultatet i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning uppgå till lägst 2 procent, vilket motsvarar ett resultat på ca 13 mkr.
- Negativa balanskravsresultat ska regleras så snart som möjligt, dock senast inom tre år. Beslut ska fattas om en särskild åtgärdsplan för detta.
- Överskott är en nödvändig förutsättning för att finansiera framtida investeringar.
- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att Vännäs kommun har god ekonomisk hushållning. Nämnderna har detta ansvar delegerat till sitt område och inom ramen för sin budget.
- De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse – ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.
- Alla beslut ska innehålla en ekonomisk konsekvensbeskrivning som tydliggör hur beslutet påverkar kommunens ekonomi och hur det ska finansieras. Detta gäller även övergripande policies, planer och projekt som kommer att inverka på verksamheterna.
- I budget angivna ramar för verksamheterna utgör sammantagna resultatkrav för respektive nämnd. Nämnd ska hantera befarade överskridanden inom denna totalram.
- De kommunala bolagen och de affärsdrivande verksamheterna skall minst ha full kostnadstäckning samt väl avvägda resultatkrav. Resultatkrav för de kommunala bolagen framgår i ägardirektiven. Resultatkravet kan justeras av kommunfullmäktige.
- Kommunallagen kräver att kommunens ekonomi ska vara i balans. Den lägsta gränsen för att ha en ekonomi är att intäkterna årligen ska täcka kostnaderna.

7.6 BUDGETUPPFÖLJNING

För att nå en sund ekonomi i långsiktig balans ska gällande budgetramar hållas. Inom den givna budgetramen ska verksamheten präglas av ett effektivt resursnyttjande.

Kommunfullmäktige har fastställt rutiner för ekonomisk uppföljning i ett särskilt dokument. Uppsiktsplikten gäller även de kommunala bolagen.

7.7 NÄMNDERNAS ÖVER-/UNDERSKOTT

Återställandet av ett underskott kan delas upp på 1–3 år i en återbetalningsplan, som fastställs av kommunfullmäktige.

Överskott kvittas mot tidigare underskott. För intraprenader gäller särskilda regler. Intraprenadernas anställda ska kunna påverka det egna arbetet. Särskilt avtal ska tecknas mellan intraprenaden och den aktuella nämnden. För intraprenader gäller att uppkomna påverkbara överskott får överföras till kommande år. Därav får högst 25 procentenheter användas för individuell premiering. Underskott tas med i sin helhet.

7.8 TAXOR OCH AVGIFTER

Som en del i arbetet med nämndernas ramar kan nämnder föreslå ändringar i taxor och avgifter. Eftersom prislappsmodellen innehåller kompensation för pris och löneökning ska eventuellt ökade taxor och avgifter beslutade av andra nämnder inte innebära någon ytterligare kompensation.

7.9 INTERNPRISSÄTTNING, INTERNRÄNTAN OCH INTERNHYRESSYSTEMET

I prislappsmodellen ingår automatiskt kompensation för prisökningar enligt tabellen i punkt 4.3 för prislappsverksamheterna. Även kompensation för prisökning ges till övriga verksamheter enligt PKV. Löneökning kompenseras för genom den årliga lönerevisionen.

Ovanstående gör att verksamheterna från och med 2022 i och med den tekniska ramen fått kompensation för eventuella prisökningar också när det gäller internt köp och sälj. Prisökningarna på de interna tjänsterna får inte överstiga PKV enligt ovan om det inte avtalats i särskilt avtal.

För närvarande pågår planering för en eventuell övergång av fastighetsavdelningen till Fastighetstjänster i Vännäs AB. Det gör att det i dagsläget finns vissa oklarheter vad gäller hyressättning i samband med den övergången. Viss justering av ramarna kan behöva göras i samband med det.

SKL anger en internränta som kan användas i budgetsammanhang vid beräkning av kapitalkostnader (avskrivningar + internränta). Denna sätts utifrån sektorns egna upplåningskostnader och huvudkällan är Kommuninvests skulddatabas, KI Finans. Enligt denna metodik blir den föreslagna internräntan avseende år 2020 1,5 procent.

I samband med intern hyressättning används idag $1,25\% + 1,1\% = 2,6\%$. Differensen används till att stärka fastighetsunderhållet. Internräntan sänks 2021 från 1,5% till 1,25%. Sänkning av internhyran kommer inte att medföra någon hyressänkning 2021.

7.10 SOLIDITET

Soliditeten är ett mått på kommunens långfristiga finansiella utrymme och visar på hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen avseende pensionsskuld t.o.m. -97 uppgick i bokslutet 2019 till 6,4%. Exklusive ansvarsförbindelsen uppgick soliditeten till 35,7%. Vännäs kommuns soliditet är låg både i förhållande till riket och till genomsnittet av övriga kommuner i länet. Snittet i riket för soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen var 19,2% för riket och 13,9% för länet 2019. Målet är att kommunens soliditet ska öka med minst 0,4% årligen. En snabbare ökning kräver ett resultat på mer än det nuvarande målet på 2% av skatter och generella statsbidrag.

7.11 EKONOMISKA NYCKELTAL

	2018				
	2019	justerad	2017	2016	2015
Folkmängd	8 872	8 785	8 776	8 695	8 593
Kommunalskattesats	23,65	23,65	23,65	23,65	23,60
Verksamhetens intäkter tkr	283,1	270,7	272,3	310,1	269,5
Verksamhetens kostnader tkr	-837,2	-820,0	-796,6	-830,4	-768,5
Årets resultat tkr	28,2	14,7	26,9	12,2	5,5
Soliditet % 1)	35,7%	33,0%	32,2%	28,3%	35,7%
Soliditet % inklusive totala pensionsförpliktelser	6,5%	3,3%	0,2%	-6,8%	-0,6%
Investering (netto) tkr 2)	39,8	36,8	40	50,4	108,6
Självfinansieringsgrad % 3)	131,9%	116,1%	119,9%	63,8%	23,1%
Långfristig skuld tkr	274,8	272,2	266,9	265,0	264,0
Antal årsarbeten*	1 012	1 016	1 026	1 093	1 034

Bilden ovan visar utvecklingen över tid för några ekonomiska mått som är viktiga för att kunna avgöra kommunens ekonomiska ställning. Vännäs kommuns soliditet d.v.s. hur mycket av tillgångarna som är finansierade med egna medel är relativt lågt. För att långsiktigt kunna öka soliditeten har beslut tagit om hur beräkning av investeringsutrymme ska göras. Självfinansieringsgraden ska ligga på 100 % över tid vilket innebär att investeringar långsiktigt kan ske utanlånefinansiering. Investeringsutrymmet beräknas som resultatet plus avskrivningar vid senaste årsredovisning. Under avsnittet Räkenskaper framgår hur de ekonomiska målen kommer att uppnås om den föreslagna budgeten hålls.

7.12 MEDARBETARE

En central pott för löneökningar finns budgeterad för 2021. I prislappsmodellen ingår kompensation för pris och lön automatiskt i prislappen för de verksamheter som har prislapp i modellen (förskolan, fritidshem, grundskola, gymnasium och äldreomsorg). Kompensation för pris och lön utgår för dessa verksamheter utifrån PKV enligt ovan. Medel motsvarande det som beräknats i prislappen kommer att dras ifrån prislappsverksamheternas tekniska ram och läggas på finanserna tillsammans med beräknade löneökningar för övriga verksamheter.

Resultatenheterna tilldelas inte någon löneökning utan förväntas ta ut ökade lönekostnader på priset. Från 2022 kompenseras inte heller verksamheterna som bedriver internt köp och sälj för löneökningar utan förväntas ta ut ökning på priset.

Ledningsgruppen föreslår nivå för löneökningar. Budgetberedningen tar därefter slutlig ställning till nivån för löneökningar i samband med budgetprocessen.

I punkt 7,4 framgår den bedömning över löneökningar som SKR gör de närmaste åren.

Arbetsgivaravgifter för KOMMUNER preliminärt för år 2021

Arbetsgivaravgifter enligt lag	
Ålderspensionsavgift	10,21
Efterlevandepensionsavgift	0,60
Sjukförsäkringsavgift	3,55
Arbetskadaavgift	0,20
Föräldraförsäkringsavgift	2,60
Arbetsmarknadsavgift	2,64
Allmän löneavgift	11,62
S:a arbetsgivaravgifter enligt lag	31,42
Avtalsförsäkringar	
Omställningsförsäkring (KOM-KR)	0,10
Tjänstegrupplivförsäkring (TGL-KL)	0,02
Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS-KL)	0,00
Trygghetsförsäkr arbetskada (TFA-KL)	0,01
Avgiftsbefrielseförsäkring (AFA), inkl. löneskatt	0,00
S:a avtalsförsäkringar	0,13
Kollektivavtalad pension	
Avgiftbestämd del**	4,90
+ löneskatt (24,26 %)	1,19
Förmånsbestämd del (inkomst över tak KAP-KL)	2,02
+ löneskatt (24,26 %)	0,49
S:a kollektivavtalad pension	8,60
S:a PO-pålägg	40,15

8. Investeringar

För att stärka kommunens soliditet begränsas investeringsvolymen över tiden till maximalt motsvarande vad det senast kända resultatet + avskrivningar samma år uppgår till. Avstämning sker över en rullande femårs period. Det beräknas motsvarar i storleksordning 37-43 mkr/år (resultat ca 12 mkr + avskrivningar ca 28-29 mkr).

I syfte att uppnå långsiktig finansiering av större investeringsprojekt reserveras 15 mkr av det årliga utrymmet till det ändamålet.

Det medför att det finns ca 22-27 mkr/år att disponera för övriga investeringar. I övrigt hänvisas till de riktlinjer för investeringar som tagits beslut om.

Anläggningstillgångar är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav i verksamheten. Med detta menas att:

- Nyttjande perioden är minst tre år

- Anskaffningsvärdet uppgår till minst ett basbelopp
Slutkostnadsredovisningen ska ske när investeringen är genomförd, dock senast året efter medel till investering har anslagits i investeringsbudgeten

Investeringar för perioden beslutas på kommunfullmäktige. Nedan framgår investeringsutrymme vid självfinansiering under planperioden vid ett resultat på 2% av skatter och generella statsbidrag.

Beräkning utrymme investeringar 2021-2023 vid resultat 2% av

	2021	2022	2023
	<i>Res 2019</i>	<i>Bud 2020</i>	<i>mål 2021</i>
Resultat	28 169	16 848	13 127
Avgår reavinst VF	-4 300	-4300	
Avgår orealiserade vinster placeringar	-7 500		
Avgår överskott Lilja	-1 100	-1600	-1600
Resultat exkl Lilja	15 269	10 948	11 527
Avskrivningar	28 532	29636	31500
Utrymme investeringar	43 801	40 584	43 027
Investeringar enligt förslaget	43 790	44 400	36 600
Diff	11	-3 816	6 427

9. Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning.

Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggandeskatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Vännäs kommun har 34,2 mkr reserverad i RUR. Det kommer med all säkerhet att vara möjligt att nyttja dessa medel åren framöver på grund av den avmattning i ekonomin som spås komma i spåren av Coronavirusutbrottet.

SKR har under oktober 2020 lämnat in en hemställan till regeringen avseende att få nyttja medel avsatta till RUR 2020 mera fritt jämfört med det nuvarande regelverket. Alternativt föreslår SKR att de extra statsbidragen för 2020-2022 får rullas över mellan åren 2021-2023. Det är i dagsläget inte klart om hemställan kommer att bifallas eller inte.

Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

	2020	2021	2022	2023	2024
Snitt 10 år	4,0	4,0	3,7	3,6	3,6
Årlig ökning	2,5	1,8	3,5	3,6	3,5
Differens	-1,5	-2,2	-0,2	-0,1	-0,1

Källa: Skatteverket och SKR.

Tabellen ovan visar att bedömningen från SKR är att det troligen finns möjlighet att nyttja RUR under åren framöver. När den årliga ökningen understiger det tioåriga genomsnittet kan RUR nyttjas. Prognosen är att det kommer att vara fallet under hela perioden 2020-2024.

10. Särskilda direktiv och uppdrag till nämnder

10.1 KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ med ansvar för kommunens utveckling och ekonomisk ställning. Detta innebär att kommunstyrelsen samordnar planering och uppföljning av verksamheter och ekonomi, för såväl nämnder som det helägda bolaget.

Kommunstyrelseförvaltningen är uppdelad i tre huvudområden, samhällsstöd, samhällsutveckling och verksamhetsstöd. Förvaltningen har bland annat ansvar för kommunikation, nämndadministration, näringsliv- och arbetsmarknadsfrågor, drift och underhåll av gator och fritidsanläggningar/grönytor, vatten- och renhållning, internt stöd till förvaltningarna inom ekonomi, digitalisering, personal/löneadministration.

I Årsredovisningen görs en uppföljning av de olika särskilda direktiven och uppdragen. Vissa av uppdragen nedan kan vara genomförda när budgetarbetet inleds.

Särskilda direktiv 2021-2022:

1. Effektivisering av verksamheten ska vara ett ständigt pågående arbete
2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden välja elbilar i första hand och laddhybrider el motsvande i andra hand. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.
3. Gör en genomlysning/analys av kostnader jämfört med jämförbara kommuner avseende verksamheter som ej har prislappar i prislappmodellen.
4. I arbetet med revidering av strategisk plan och styrkedja ska Agenda 2030 arbetas in
5. Kommunstyrelsen ska avsätta medel i sin detaljbudget för kommunal medfinansiering av allmänna samlingslokaler via Boverket.

Särskilda uppdrag 2020-2021

6. Vid revideringen av strategiska planen och styrkedjan ska Agenda 2030 arbetas in

7. Ta initiativ till samverkan kring fossilfri energianvändning vid kommunens industriområden tillsammans med företrädare för näringslivet
8. Utredda en lämplig nivå för ett soliditetsmål.
9. Fortsätta med resfria möten och utveckla kompetensen för att genomföra digitala möten.
10. Fortsätta undvika flygresor och välja tåg i största möjliga mån. Bilresorna inom förvaltningen ska genomföras med kommunens egna miljövänliga fordon.

10.2 PLAN- OCH MILJÖNÄMNDEN – SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Plan- och miljönämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och miljö- och hälsoskyddsområdet, samt de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden inom dessa områden. Förutom de ovan nämnda arbetsuppgifterna fullgör nämnden även de trafikuppgifter som avses i 1 § lagen(1978:244) om nämnder för vissa trafikfrågor. Plan- och miljönämnden svarar också för räddningstjänsten och de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden som svarar för räddningstjänsten.

Nämnden saknar egen förvaltning. Organisatoriskt tillhör avdelningarna plan- och bygg, miljö, och räddningstjänsten till kommunstyrelseförvaltningen.

Särskilda direktiv 2021-2022:

1. Effektivisering av verksamheten ska vara ett ständigt pågående arbete
2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden välja elbilar i första hand och laddhybrider el motsvande i andra hand. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.

Särskilda uppdrag 2021-2022:

3. Fortsätta med resfria möten och utveckla kompetensen för att genomföra digitala möten.
4. Fortsätta undvika flygresor och välja tåg i största möjliga mån. Bilresorna inom förvaltningen ska genomföras med kommunens egna miljövänliga fordon.

10.3 BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN – SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens verksamheter inom bl.a. förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Uppgifterna omfattar förskoleklass och grundskola. I nämnden ingår även ansvaret för den kommunala musikskolan samt biblioteksverksamheten och förverkligandet av kommunens kulturpolitiska mål.

Särskilda direktiv 2021-2022

1. Effektivisering av verksamheten ska vara ett ständigt pågående arbete
2. Arbetet med heltider ska prioriteras i enlighet med kommunens plan.
3. Besparingar får inte medföra nedläggning av musikskola, familjecenter eller bibliotek.

4. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden välja elbilar i första hand och laddhybrider el motsvande i andra hand. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.

Särskilda uppdrag 2021-2022

5. Ge barn och elever kunskaper och förutsättningar för ett sunt nätbeteende, vilket inbegriper porrkritik och att motverka sexuella trakasserier. I detta ingår att låta eleverna arbeta med frågor kring nätetikett och mediavanor.
6. Ur ett jämställdhetsperspektiv särskilt fokusera pojkars och flickors resultat i förskola och skola och utifrån detta sätta in relevanta åtgärder.
7. Fortsätta med resfria möten och utveckla kompetensen för att genomföra digitala möten.
8. Fortsätta undvika flygresor och välja tåg i största möjliga mån. Bilresorna inom förvaltningen ska genomföras med kommunens egna miljövänliga fordon.

10.4 VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN - SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som sägs i lag om socialnämnd, förutom ansvar för förskole- och fritidshemsverksamheten. Vård- och omsorgsnämnden utövar också ledningen för den kommunala hälso- och sjukvården samt ledningen för verksamheten med stöd och service enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade. Vård- och omsorgsnämnden fullgör även kommunens uppgifter enligt lag om riksfärdtjänst, lag om färdtjänst och fastställer regler för den kommunala riksfärdtjänsten.

Särskilda direktiv 2021-2022:

Utöver de uppgifter och ansvarsområden som vård- och omsorgsnämnden har enligt reglemente m.m. ska nämnden under planperioden 2020-2022 särskilt arbeta med:

1. Effektivisering av verksamheten ska vara ett ständigt pågående arbete
2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden välja elbilar i första hand och laddhybrider el motsvande i andra hand. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.
3. Arbetet med heltider ska prioriteras i enlighet med kommunens plan.
4. Besparingar får inte medföra nedläggning av familjecenter.

Särskilda uppdrag 2021-2022:

5. Fortsätta med resfria möten och utveckla kompetensen för att genomföra digitala möten.
6. Fortsätta undvika flygresor och välja tåg i största möjliga mån. Bilresorna inom förvaltningen ska genomföras med kommunens egna miljövänliga fordon.

10.5 LILJASKOLANS STYRELSE - SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Styrelsen svarar för ledning, samordning och utveckling av Liljaskolans verksamhet. Liljaskolan är Vännäs kommuns gymnasieskola. Den bedriver också vuxenutbildning.

Särskilda direktiv 2021-2022:

1. Effektivisering av verksamheten ska vara ett ständigt pågående arbete
2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden välja elbilar i första hand och laddhybrider el motsvande i andra hand. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.
3. Arbetet med heltider ska prioriteras i enlighet med kommunens plan.

Särskilda uppdrag 2021-2022:

4. Fortsätta med resfria möten och utveckla kompetensen för att genomföra digitala möten.
5. Fortsätta undvika flygresor och välja tåg i största möjliga mån. Bilresorna inom förvaltningen ska genomföras med kommunens egna miljövänliga fordon.

11. Räkenskaper

11.1 RESULTATBUDGET

Kommunfullmäktige beslutar om en nettorambudget för nämnderna. Fördelningen mellan kostnader och intäkter som redovisas i detta dokument är enbart preliminära. Nämnderna redovisar hur ramen fördelas mellan kostnader och intäkter till kommunstyrelsen vid sammanträdet i december. När budgeten beslutas i december i kommunfullmäktige, som blir fallet för 2021, redovisas fördelning mellan kostnader och intäkter senast vid sammanträdet i februari. Eftersom lönerrevisionen för 2020 inte är helt slutförd när budgetförslaget läggs fram finns hela beloppet för lönerrevisionen 2020 kvar på finansens även för de delar där lönerrevisionen är klar. När lönerrevisionen är klar kommer förvaltningarnas ramar att räknas upp med beloppet för lönerrevision för respektive förvaltning och ramarna för finansens att räknas ned med motsvarande belopp.

Budget 2021-2022, plan 2023

Tkr	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023
KS				
Verksamhetens intäkter	118 026	118 026	118 026	118 026
Verksamhetens kostnader	-200 986	-203 746	-204 369	-204 194
Verksamhetens nettokostnader	-82 960	-85 720	-86 343	-86 168
POM				
Verksamhetens intäkter	3 307	3 307	3 307	3 307
Verksamhetens kostnader	-12 742	-13 622	-14 140	-14 092
Verksamhetens nettokostnader	-9 435	-10 315	-10 833	-10 785
VOO				
Verksamhetens intäkter	90 918	90 918	90 918	90 918
Verksamhetens kostnader	-301 365	-307 065	-304 499	-304 533
Verksamhetens nettokostnader	-210 447	-216 147	-213 581	-213 615
Lilja				
Verksamhetens intäkter	120 161	120 161	120 161	120 161
Verksamhetens kostnader	-118 561	-118 561	-118 561	-118 561
Verksamhetens nettokostnader	1 600	1 600	1 600	1 600
BOU				
Verksamhetens intäkter	20 472	20 472	20 472	20 472
Verksamhetens kostnader	-297 330	-296 935	-298 615	-298 304
Verksamhetens nettokostnader	-276 858	-276 463	-278 143	-277 832
FIN				
Verksamhetens intäkter	8 100	8 400	7 700	7 700
Verksamhetens kostnader	-26 610	-46 000	-58 450	-72 600
fastighetsunderhåll.		-3 200	-3 200	-3 200
Verksamhetens nettokostnader	-18 510	-40 800	-53 950	-68 100
Skatteintäkter justerad med egen befolkning	436 330	429 658	444 738	462 157
Skatteintäkter	436 330	432 798	444 738	462 157
Slutavräkning 2021		-3 140		
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	105 019	112 811	114 850	117 915
Kostnadsutjämnning	9 143	11 109	11 171	11 221
Regleringsbidrag/avgift	9 725	26 474	22 453	15 657
Strukturbidrag	4 391	4 438	4 463	4 483
LSS-utjämnning	30 277	33 322	33 509	33 659
Fastighetsavgift	19 071	21 461	21 461	21 461
Generellt statsbidrag Valfördssatsning.	1 500	0		
Riktat Statsbidrag ÄO		3 700	3 700	3 700
Generella statsbidrag och utjämnning	179 126	213 315	211 607	208 096
Finansiella intäkter	2 000	2 000	2 000	2 000
Finansiella kostnader	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
	594 946	600 173	600 395	600 153
Totalt Vännäs Kommun				
Verksamhetens intäkter	191 885	192 185	191 485	191 485
Verksamhetens kostnader	-762 795	-793 930	-805 835	-820 585
Avskrivningar ca utifrån investeringsbudget	-25 700	-26 100	-26 900	-25 800
Verksamhetens nettokostnader	-596 610	-627 845	-641 250	-654 900
Skatteintäkter	436 330	429 658	444 738	462 157
Generella statsbidrag och utjämnning	179 126	213 315	211 607	208 096
Finansiella intäkter	2 000	2 000	2 000	2 000
Finansiella kostnader	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Resultat	16 846	13 128	13 095	13 353
Resultat Vännäs fastigheter	-4 272			
Resultat exkl. Vännäs fastigheter inkl skatt	12 574	13 128	13 095	13 353
Resultatmål 2% av skatter o bidrag	12 309	12 859	13 095	13 353

11.2 BALANSBUDGET

BALANSBUDGET

Miljoner kronor	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023
TILLGÅNGAR					
<i>ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar, maskiner o invent	464,6	467,1	481,6	495,3	500,8
Finansiella anläggningstillgångar	91,3	93,3	95,3	97,3	99,3
<i>Summa anläggningstillgångar</i>	555,9	560,4	576,9	592,6	600,1
<i>OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR</i>					
Förråd mm	23,2	23,2	23,2	23,2	23,2
Fordringar	66,2	70,0	70,0	70,0	70,0
Kortfristiga placeringar	72,1	76,1	80,1	84,1	88,1
Kassa, bank	64,5	90,5	96,5	104,4	122,8
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	226,0	259,8	269,8	281,7	304,1
Summa tillgångar	781,9	820,2	846,7	874,3	904,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets budgeterade resultat	28,2	16,9	13,1	13,1	13,4
Resultatutjämningsreserv	34,2	34,2	34,2	34,2	34,2
Övrigt eget kapital	217,0	245,2	262,1	275,2	288,3
<i>Summa eget kapital</i>	279,4	296,3	309,4	322,5	335,9
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	65,9	73,3	80,7	89,2	99,4
Andra avsättningar	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7
Skulder					
Långfristiga skulder	274,7	233,0	233,0	233,0	233,0
kortfristiga skulder	148,2	144,3	141,4	138,6	137,1
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	781,9	820,2	846,7	874,3	904,2

11.3 KASSAFLÖDESBUDGET

Kassaflödesbudget

mkr	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	28,2	16,9	13,1	13,1	13,4
Utbetalningar för ianspåktaga avsättningar	0,0				
Justering för ej likviditetspåverkande poster	11,8	38,0	36,7	39,2	41,7
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	40,0	54,9	49,8	52,3	55,1
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter	2,3				
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	12	-8,4			
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager	11	0,4			
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	18	-22,9			
Kassaflöde från den löpande verksamheten	11,4	54,9	49,8	52,3	55,1
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar	-23,5	-28,9	-43,8	-44,4	-36,7
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar	0,8				
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,0				
Investering i finansiella tillgångar		0,0			
Försäljning av finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-22,7	-28,9	-43,8	-44,4	-36,7
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	0,0				
Amortering av skuld	0,0				
Ökning av långfristiga fordringar	0,0				
Minskning av långfristiga fordringar	0,0				
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde	-11,3	26,0	6,1	7,9	18,4
Likvida medel vid årets början	147,9	136,6	162,6	168,6	176,5
Likvida medel vid årets slut	136,6	162,6	168,6	176,5	194,9

EKONOMISKA NYCKELTAL UTIFRÅN BESLUTADE MÅL

Ekonomiska nyckeltal budget 2021-2023	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023
Soliditet	35,7%	36,1%	36,5%	36,9%	37,1%
Självfinansieringsgrad	129%	150%	97%	99%	121%
Resultat i andel av skatter och generella stadsbidrag	2,7%	2,8%	2,1%	2,0%	2,0%
Självfinansieringsgrad hela perioden (2019-2023)	116%				

11.4 INVESTERINGSBUDGETEN

INVESTERINGAR I ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR_2021-2022, plan 2023

Benämning	Förv.	Start	Slut	Flytta från 2020 till 2021	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Fastighet: Energieffektivisering 2017-2022	KSF	201701	202212		1 000	500	500
Fastighet: Storköksmaskiner	KSF	201806	202211		250	250	250
Fastighet: Strategisk lokalplanering	KSF	202001	202112		2 000		
Fastighet: Thor 6, Nya anslutningar.	KSF	202101	202212		0	800	100
Fastighet: Vännäsby skola utemiljö	KSF				650		
Fastighet: Elladdstolpar skolor och förskolor	KSF				200	200	200
Fastighet/Infrastruktur: Säkerhet och skalskydd	KSF	2020	2023		500	500	500
Infrastruktur: Utemiljö Järnvägsstation	KSF	202101	202212		0	500	2 000
Infrastruktur: Centrumplanering	KSF	202001	202112		2 000		
Infrastruktur: generellt 2018 -	KSF	XXXX01	XXXX12		1 400	1 400	1 400
Infrastruktur: Pendlarparkering Vännäsby	KSF					0	400
Infrastruktur: Lekplats kvarteret Kvarnen	KSF				1 000		
Infrastruktur: Ishall ny sarg	KSF	2020	2020				1 300
Infrastruktur: GC-väg Klockaren	KSF	202005	202107		100		
Infrastruktur: GC-väg bakom Vännäsby idrottshall	KSF				100		
Infrastruktur: GC-väg vid Olofsborg	KSF						150
Infrastruktur: Tennisbana vid Olofsborg	KSF						300
Infrastruktur: Vändplan Fällforsvägen (Lägret)	KSF				200		
Infrastruktur: Renhållning-investering ÅVC 2017-2023	KSF	201901	201912		700	500	
Infrastruktur: VA-reinvesteringar 2017 -	KSF	XXXX01	XXXX12		2 400	2 400	2 400
Infrastruktur: VA-ombyggnad reningverk, biorening	KSF				7 000		
Infrastruktur: VA-reservvattentäkt	KSF	202001	202312			1 000	
Räddningstjänsten: Ny tankbil	POM	202006	202006			3 600	
Räddningstjänsten: IVPA	POM					250	
KS: IT-infrastruktur	KSF	2021			1 000	500	
KS: Bro över Tvärån och iordningställande av Gotnelliska halvön. KS 2020-09-28. LONA-bidrag. KF 2020-10-16 § 105	KSF				1 000	500	0
KS: Mindre skåpbil, begagnad	KSF				90		
KS: Utbyte av campingstugor	KSF						600
KS: Utegyms	KSF				200	200	
BoU: IT-verktyg	BOU	201612	202312		1 000	1 000	1 200
BoU: IT-verktyg ramflytt från 2020 pga pandemin förhindrad att investera 2020 varför medlen flyttas till 2021.	BOU			800			
BoU: Inventarier	BOU				500	500	500
BoU: Biografen	BOU						100
VoF: Digital utveckling inom äldreomsorgen.	VOF	202001	202112		600		
VoF: Utbyte av vårdängar på Äldrecenter	VOF	202001	202312		50	50	50
KS: IT investeringar	KSF				250	250	250
Kvar av buffert KS					460	3 100	4 800
Avgår annan finansiering (utemiljö Vby skola, biorening och reservvattentäkt)					-7 650	-1 000	
Summa				800	17 000	17 000	17 000

Extra pga ny riktlinjer

Fastighet: Underhållsinvesteringar	KSF				7 000		
KS: IT investeringar	KSF				0	0	

Extra stora investeringar

Fastighet: Ny förskola Vännäs. 8-avd. Varav inventarier 1200 tkr.	KSF	202101	202212		500	15 500	25 200
Fastighet: Ny förskola Vännäsby.	KSF						500
Fastighet: Rep o Tillbyggnad Klockaren	KSF	201801	201808	1 750	750		
Fastighet: Gymnastikhall Vegaskolan + förvärv Häradhövdingen 1	KSF				3 350		2 000
Infrastruktur: Ombyggnad ishall	KSF	201801	201912				
Fastighet: omklädning/dusch/undervisningslokaler, Freja	KSF				13 000	10 000	
Fastighet: ombyggnad verkstadslokaler, Liljaskolan	KSF						
Inventarier, nytt särskilt boende	VOF	202101	202112		1 000		
Infrastruktur: Reinvesteringar gator	KSF	2020	2030		5 000	5 000	5 000
Summa					23 600	30 500	32 700

Exploateringsområden

Fastighet; Rivning Överingenjören	KSF						
Fastighet; Rivning Storken	KSF				1 500		
Fastighet; Rivning Smeden	KSF				750		
Infrastruktur: Nytt bostadsområde Vby Kv Kvarnen etapp 2	KSF	201901	201912				
Infrastruktur: Nytt bostadsområdet i Vännäsby	KSF	201901	202012		2 500		
Infrastruktur: Nytt bostadsområde Villastigen i Vännäsby	KSF				3 000	2 000	
Infrastruktur: Nytt bostadsområdet i Vännäs	KSF					4 000	3 000
Summa					7 750	6 000	3 000

Bilagor.

Bilaga 1 prioriteringsunderlag i detalj

Bilaga 2 Nyckeltalsbilaga Nettokostnadsavvikelse

Bilaga 3 Nyckeltalsbilaga nettokostnad jämfört med liknande kommuner.

Bilaga 4 Investeringsbudget inklusive underlag